

קוריאנה

שווי משקל רוחני

מאז בריאת העולם ועד מלחמת שלושים השנה, היה דינו של שבוי המלחמה למות, או במקרה הטוב ביותר, להימכר לעבדות. רק אחרי ששני שלישים של העם הגרמני הושמדו במלחמה הדתית, שנמשכה דור שלם, נתגלה שהיתה זאת שיטה בזבזנית במקצת. האיש שגילה את התגלית היה הולנדי בשם הויג דה-גרונט, שהיה עורך-דין בהיותו בן 15, נאלץ לברוח מארצו אחרי שנידון למאסר-עולם בשל התנגדותו למשטר הקיים. אמר דה-גרונט (שנודע בשמו הליטיני גרוט, יום): "אייאפשר למנוע מלחמות, איאפשר גם להטיל על הצדדים הלוחמים הגבלות שתפרענה להם בהשגת הנצחון, אולם גם במסגרת זו אפשר להנהיג הרבה הקלות שתהיינה לחולת שני הצדדים, תמונעה את הוועות האיומות ביותר.

בין שאר ההלכות, חידש דה-גרונט את מושג שבוייה-מלחמה: כרגע שאדם נכנע לאויבו, חייב הלה לחוס על חייו, להוביל אותו למקום מבטחים, לתת לו אותו המזון והמלבוש שהוא נותן לחייליו שלו. החשבון: אם יעשו זאת שני הצדדים, יוטרדו שניהם באותה מידה, מאן הכוחות לא ישתנה.

אמת איומה. מאז ימי דה-גרונט נהגו כל מדינות התרבות לפי תורתו: הסכמים בינלאומיים מסדקים הסדירו את המצב. מפעם לפעם טענה אחת המעצמות כי אובתה מתעללת בשבויים, וסיפורי-זועה דמיוניים על רקע זה הפכו ענין שבשיגרה. אולם לשנת 1953 נשמר החידוש ההיסטורי: מעצמה המתלוננת כי האויב מתיחס אל השבויים בצורה טובה מדי.

הדבר קרה החודש, כשהחזירו הסינים וה"צפון-קוריאנים קבוצה של שבויים אמריקאיים ואחרים, נכים או חולים. הצבא האמריקאי הכין להם קבלת-פנים רבתית. עתונאים התקבצו, ציפו במתח לסיפורי זועה על יחס הצפוניים המתועבים.

במקום זה נפל הס במחנה קבלת-הפנים. העתונאים הורחקו בחפזן. דוברים צבאיים גימגמו ושתקו. אך בהדרגה נתגלה האמת האיומה: הסינים לא התעללו בשבוייהם, אלא להיפך, ניסו לשכנע אותם שהקומוניסטים צודקים במלחמתם. חלק ניכר של השבויים האמריקאיים שחזרו, הפך לקומוניסטים מושבעים.

אברים חתוכים וכזי. לו חקרו האמריקאים ביתר עמקות את תולדות הקומוניסטים הסינים, יתכן שהיו מתפלאים פחות. פיסוס שבוייה-מלחמה היה מאז ומתמיד נשק קומוניסטי מובהק.

הדבר התחיל עוד בימי מלחמת סין-יפאן. כל השבויים היפאניים שנפלו בידי כוחות מאו טסה-טונג זכו ליחס אנושי, לטיפול מצויין ולשערוי אידיאלוגיה. כעבור כמה חודשים אפשר היה לשחררם. החוזרים לקיום היפאניים, שק הפכו תועמלנים קומוניסטיים. כל עוד היו המלחמות מאבקים בין עמים, לא יכלה שיטה כזאת לשאת פרי אולם מלחמת-העולם השלישית, שהיא מלחמה בין שתי דתות בינלאומיות, פותחת כרו נרחב לנשק זה — הקמתו המתוכננת של גייס חמישי על-ידי פינוק שבוייה-מלחמה.

בימים הראשונים לא ידעו האמריקאים כיצד להתגונן. הם נותנים לשבויים החוזרים טיפול רעיוני מזורז. במקרים רבים השיג הטיפול תוצאות — השבויים החלו זוכרים

פתאום מעשי-זועה שקרו לאם בשבי לפני שנחיים ומעלה, סיפרו סיפורים מפורטים על מיצעדי-מחמה, התעללות בפצועים, חיתוך אברים בידי אחיות יפות וכיוצא באלה. אולם כמה עשרות מן החוזרים לא גרסאו בשיטות אלה. היה צורך בטיפול מקצועי יותי. צבא ארצות-הברית שלח אותם לבית-חולים לחולי-רוח, קיווה שרופאים מומחים יצליחו להחזיר להם את שווי המשקל הרוחני.

בריטניה

ירידה נעימה

"אתה נותן פתיון לעם כדי להכשיר את הקרקע לבחירות חדשות!" רעם מנהיג ה"לייבור" בפולמוס, שעה שקם שר האוצר ה"שמרני" ראב באטלר, הוציא מארגו המיסמכים האדום את הצעת התקציב והודיע על ה"הקלה הראשונה במס ההכנסה זה דור שלם. סר וינסטון צ'רצ'יל, האם מאשימים אותי שאני מסלף את דרכי המדינה כדי למצוא חן בעיני הבוחרים? שאל בקול נמוך. לא, לא!" נסוגו יריביו בבהלה. הם לא רצו להשתמש בעלבון קשה כזה.

בבחירות לכמה מאות מועצות מקומיות הגיך חיל לשמרנים מפלה מוחצת, הרים על שכמו את מפלגת העבודה.

הגיע תורם של קלמנט אטלי הקרח וחבר ריו בהנהגת הלייבור לשמות. אולם הם לא שמחו בסתר-לבם. הם ידעו כי לא הם ה"מנצחים", אלא אויבם המושבע: כורה-פחם מוצק בשם אניירין בואן, שפרש בשעתו מ"ממשלתם והקים סיעה משלו. אמנם, כשודש ממנו אטלי לפרק את הסיעה, באיום של גירוש מן המפלגה, מילא אחרי ההוראה. אולם בעזרת אשתו בעלת המוג, גיני לי, גם היא מנהיגה בזכות עצמה, הפך את שבועונו, טריביון לסיעה מוסחית. אסיפות קוראים באו במקום אסיפות-סיעה.

"אדוני ראש הממשלה." בכל מדינה אחרת היה ברור, אחרי בחירות השבוע, כי "גיני" בואן יהיה ראש הממשלה הבאה מטעם הלייבור. אך לא כן בבריטניה. כל עוד חי קלמנט אטלי, יהיה הוא ראש ממשלה מטעם מפלגתו — אלא אם כן יתפטר מרצונו. ראש הממשלה שיבוא אחריו חייב קודם כל להיות שר-אוצר. כי זהו צו המסורת, שהוא קדוש מכל שיקול מפלגתי.

גיני די מצביעה על בעדה, אניירין בואן (ראשון משמאל) האם מאשימים אותי...?

מנצב של ירידה. האמת היתה שציר צ"ל באמת לא התכוון להכריז על בחירות חדשות, אף כי היה בטוח לגמרי שהן תבאנה לו נצחון מהדהד, תארכנה את שלטונו בחמש שנים נוספות. התנגד לכך גם ראב באטלר, שטען כי אורה של בחירות תהרוס את עבודתו השקטה לשיקום המדינה. עוד פחות רצו בבחירות אנשי הלייבור. הם ידעו שמניות הממשלות עולות, מניות הם יורדות. כשביקר לפני כמה חודשים ב"ארץ ריצ'רד קרוטמן, המנהיג השמאלי ה"ממושקף של מפלגת העבודה, הודה בגלוי שבחירות חדשות תהיינה אסון למפלגתו. אנו כרגע במצב של ירידה, התלונן.

גרמניה

פלישה נגדית

לפני תשע שנים פלשו האנגלים והאמריקאים לחוף גרמניה. המפקד הראשי של הצבא הגרמני שהתייצב נגד הפולשים, המרי של ארכין רמל, לא היה נוכח במפקדתו: הוא נסע ממכונת לביקור אצל אדולף היטלר, התעכב בדרך אצל משפחתו בעיר הרלינגן, משך כמה שעות, עד שובו הבהול, נוהי

לה המערכת הגרמנית על-ידי ראש מטהו הממושקף, גנרל האנס שפיידל. החודש פלשו המרשל רומל והגנרל שפיידל אל מעבר לתעלה הבריטית, בכיוון ההפוך. המרשל לא יכול היה להופיע בכבודו ובי"עצמו, כי לפי פקודת היטלר שנתה ב"1944 כוס רעל, אחרי שנתגלה שעמד בראש מ"ח"תרת אנטי-נאצית. הפלישה נעשתה באמצעות ספר זכרונותיו שהופיע עתה באנגלית, עורך הגבה נלהבת בין אויביו-לשעבר. ראש מטהו, לעומת זאת, בא בעצמו. הוא לא ירד במצנה, כראשוני הפולשים האנגלי-סאכסיים בשעתו. הוא ביקר ביקור רשמי, כאורח הממשלה הבריטית, שהזמינה אותו להשתתף בתצוגה סודית של כלי הנשק ה"חדשים ביותר של בריטניה.

פריפסור לפילוסופיה. למעלה מ"100 קצינים, לבושים בשלל המדים של תריסר מדינות, נכחו בשדה כשרעמו הותחתים ח"ד"ישים. אולם איש כמעט לא שם את לבו אליהם. מוקד לכל ההתענינות היה האורח הגר"מני.

שפיידל דמה יותר לפרופסור לפילוסופיה מאשר לקצין מקצועי. לא היה בכך משום פלא: הוא היה באמת פרופסור לפילוסופיה בתקופות הקצרות שבילה מחוץ לשרות. מל"בר דרגת הקצונה, יש לו שלושה תוארים אקדמאיים: דוקטור לפילוסופיה, להיסטוריה ולמשפטים.

לפי דעות רבות הציל אותו כשרונו השכ"לי הזה, כשישב במרתפי הגיסטאפו, אחרי גילוי קשר הקצינים. אף כי היה אחד מאנ"שי המפתח של הקשר (שמטרותיו היו, לפי נוסח רומל, לתפוס את השלטון, להעמיד את היטלר לדין גרמני, להיכנע למעצמות ה"מערב. להסיר ללחום נגד הרוסים), לא יכלו חוקרי הגסטאפו להוציא מפיו דבר. לבסוף כלאוהו במחנה של הס. ס. משם נמלט, בר"על האחרון, בעזרת מיברק מווייף שהטיל על מפקד הס. ס. להתייצב מיד לפני הימלר. אחרי המלחמה חזר שפיידל לאוניברסיטה של טיבונגן, הפליג בעולם הפילוסופיה ה"ינית, אולם באירופה החדשה ירדו מניות הפילוסופיה. עלו אלה של הקצינים המקצ"ר עיים. קונראד אדנאור החזיר את שפיידל לשרות. אלא שהפעם לבש חליפה אזרחית, עבד בבון במשרד צנוע שנקרא, על שם מנ"הלו, בשם "משרד בלאנק". מאחורי חזית צנועה זו מסתתר מוסד חשוב מאד: המט"כ"ל של הצבא הגרמני שעדיין אינו קיים, אך שיקום בקרוב, בעזרת האמריקאים.

סוס מסוכן במקצת. הזמנת שפיידל לא היתה, איפא, אלא אישור של מצב קיים: גרמניה עומדת להיות המעצמה הצבאית הח"זקה ביותר באירופה המערבית, אחרי שכל מנהיגי המערב התיאשו לחלוטין מן הצרפ"תים, המקימים כל חודש ממשלה חדשה, מפולגים לעשרים מפלגות ואינם מסוגלים לנהל כל מדיניות עקבית. ככל שרעיון הצ"ב האירופי המאוחד נעלם באופק, כן גוי"ברת ההתחלה האמריקאית לתת לסוס הגרמני לרוץ לבדו.

הם ידעו שמניות הממשלה עולות, מניות מופלא, הבודה, כי מנהיגי כל המפלגות טעו. בריטים ואירופאים רבים אחרים, שואלים את עצמם בדאגה: לאן ירוץ הסוס, לכשת"חזק?

שמפקדם היה גנרל הצנחנים מאס ריד"גיזוי, כיום מפקד צבא האמנה האטנטית, שהיה הגנרל המערבי הראשון שדרך על אדמת צרפת ביום הפלישה.

המוטקה

